

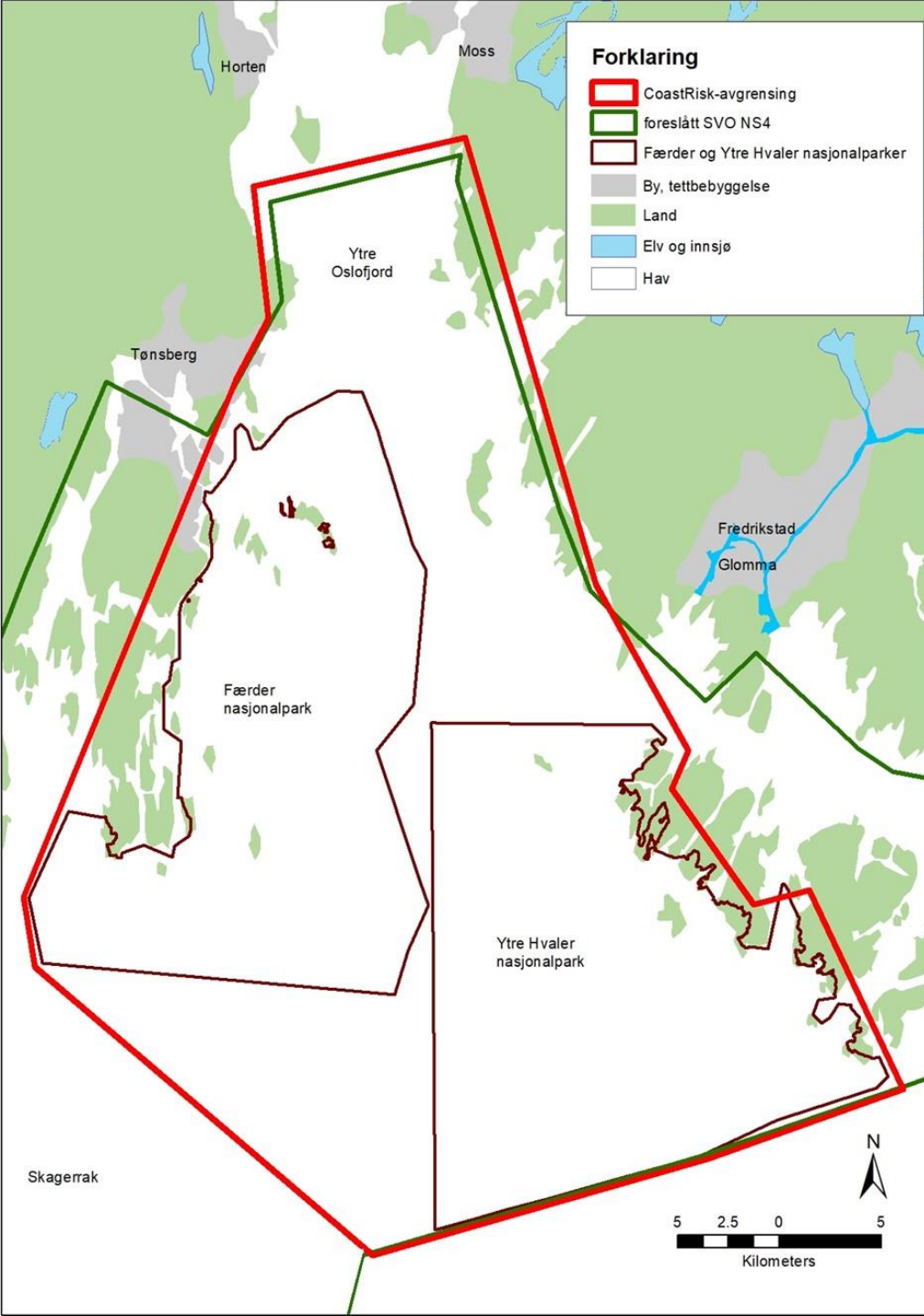
Miljøutfordringer i Oslofjorden: samlet påvirkning fra menneskelig aktivitet

Johanna Myrseth Aarflot, PhD

Havforskningsinstituttet

Medlemsmøte NFFM 23.9.2024

Samlet belastning fra menneskeskapte påvirkninger

(Bestilling fra Nærings- og Fiskeridepartementet 2023)

Samlet påvirknings-vurdering

Systematisk kartlegging av mulige påvirkninger og hvilke deler av økosystemet som påvirkes **direkte**

Alt inkluderes, også der hvor det er lite kunnskap/overvåkning

Vurdering av konfidens – kunnskapshull

Vekting av bidrag til risiko basert på eksponering og effekt/sårbarhet

Danne grunnlag for felles forståelse av påvirkning til diskusjon og prioriteringer på tvers av sektorer og forvaltningsregimer

Inkluderer ikke historiske påvirkninger og eksterne tilførsler – vurdering av aktivitet som kan forvaltes i dag

Vurderer ikke tilstand til økosystemkomponenter, må sees i sammenheng

Grovskala vurderinger for «vide» økosystemkomponenter (ikke arter)

Indirekte påvirkninger eller økosystemeffekter ikke inkludert

Ikke tilstrekkelig overvåkningsdata til å validere alle resultater

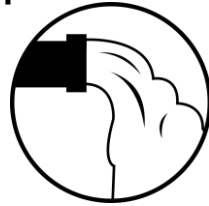
Sektorer

Kilder til påvirkning i Ytre Oslofjord

Fritids- og
turistfiske

Avløp

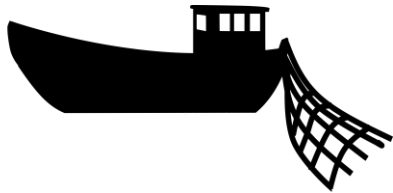
Landbasert
industri

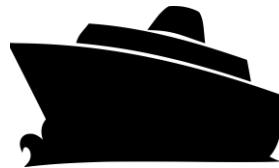
Mudring

Fiskeri

Turisme og
rekreasjon

Forsvaret

Telekomm.
(kabler)

Marin
transport

Kyst-infrastruktur

Landbruk

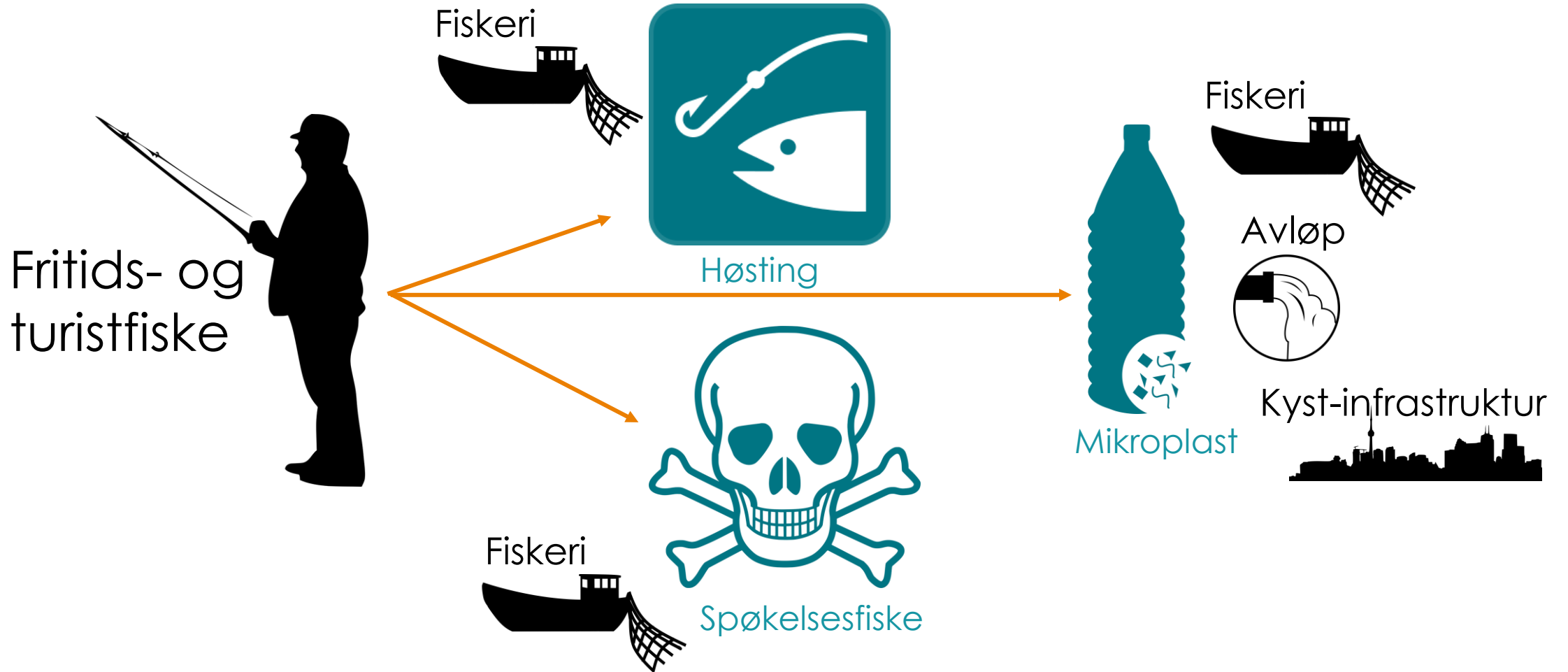

Forskning

En sektor – flere påvirkninger

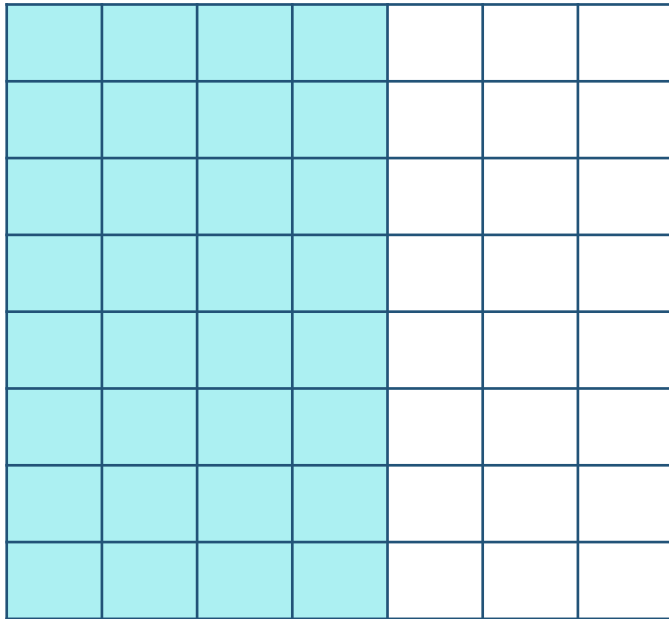
En påvirkning – flere sektorer

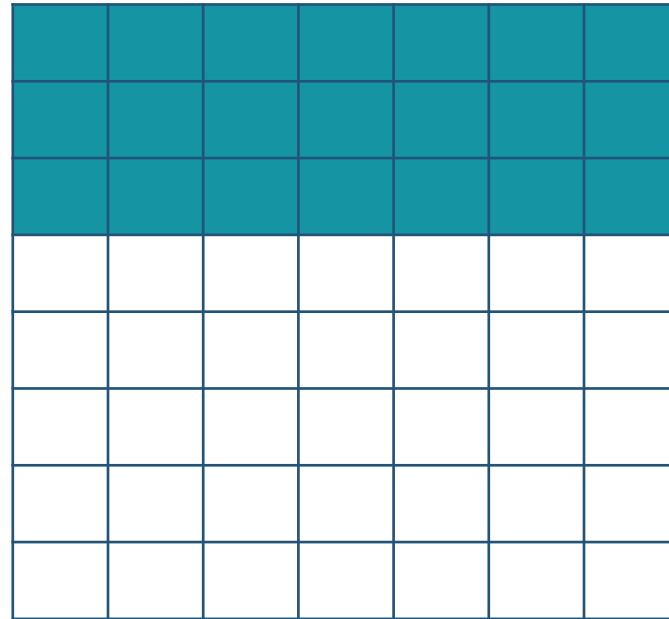
Sammenlignende utbredelse

i tid og rom

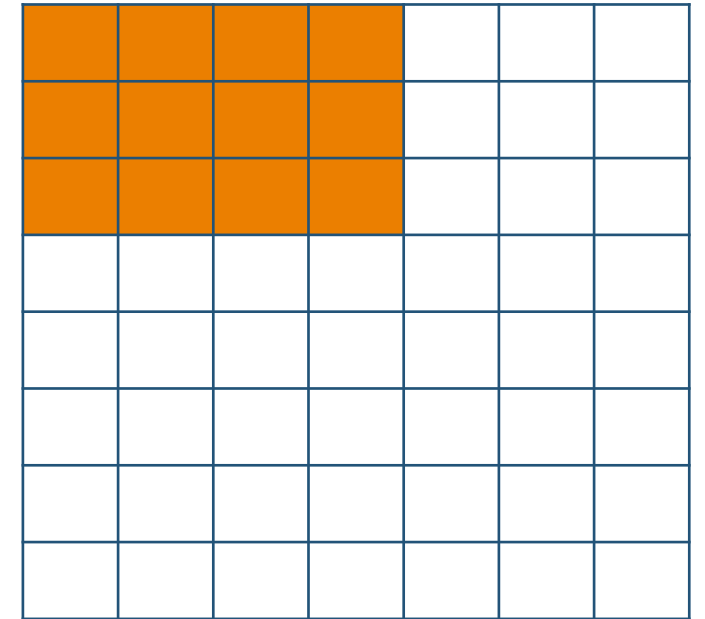
Økosystemkomponent

Påvirkning

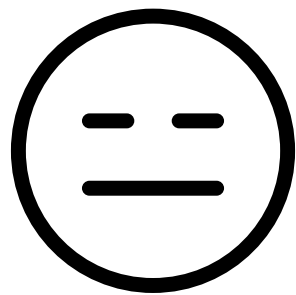
Effekt/risiko

NB: Kvalitative vurderinger

Effekt

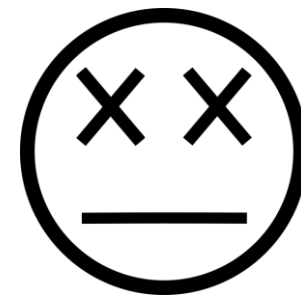
på økosystemkomponent

Lav effekt
(lavest risiko)

Kronisk effekt

Akutt effekt
(høyest risiko)

NB: Kun direkte effekter blir vurdert

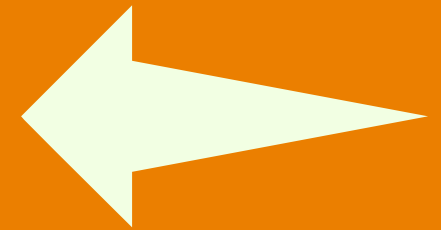

Konfidens

Vurderes for både
eksponering og effekt

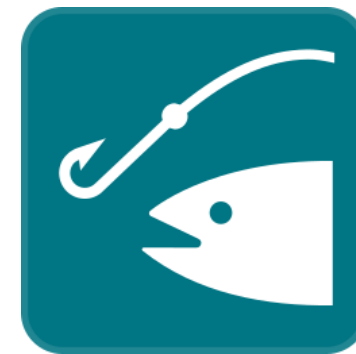
Lav (1) til høj (3)

**Ulike risikokilder for
økosystem-
komponentene**

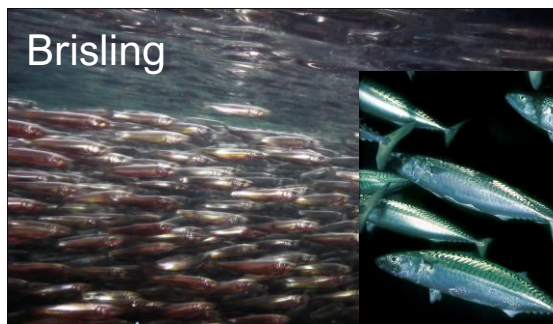
Høsting

gir størst risiko for fisk og skaldyr

Høsting

Pelagisk fisk

Brisling

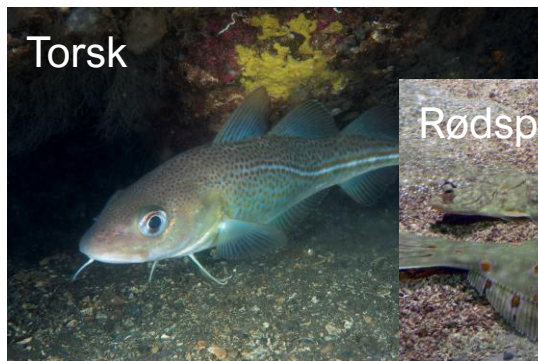
Makrell

Anadrom fisk

Sjørøret

Bunnfisk

Torsk

Rødspette

Skalldyr

Sjøkreps

Reker

Kilder til høsting:

Fritids- og turistfiske

Fiskeri

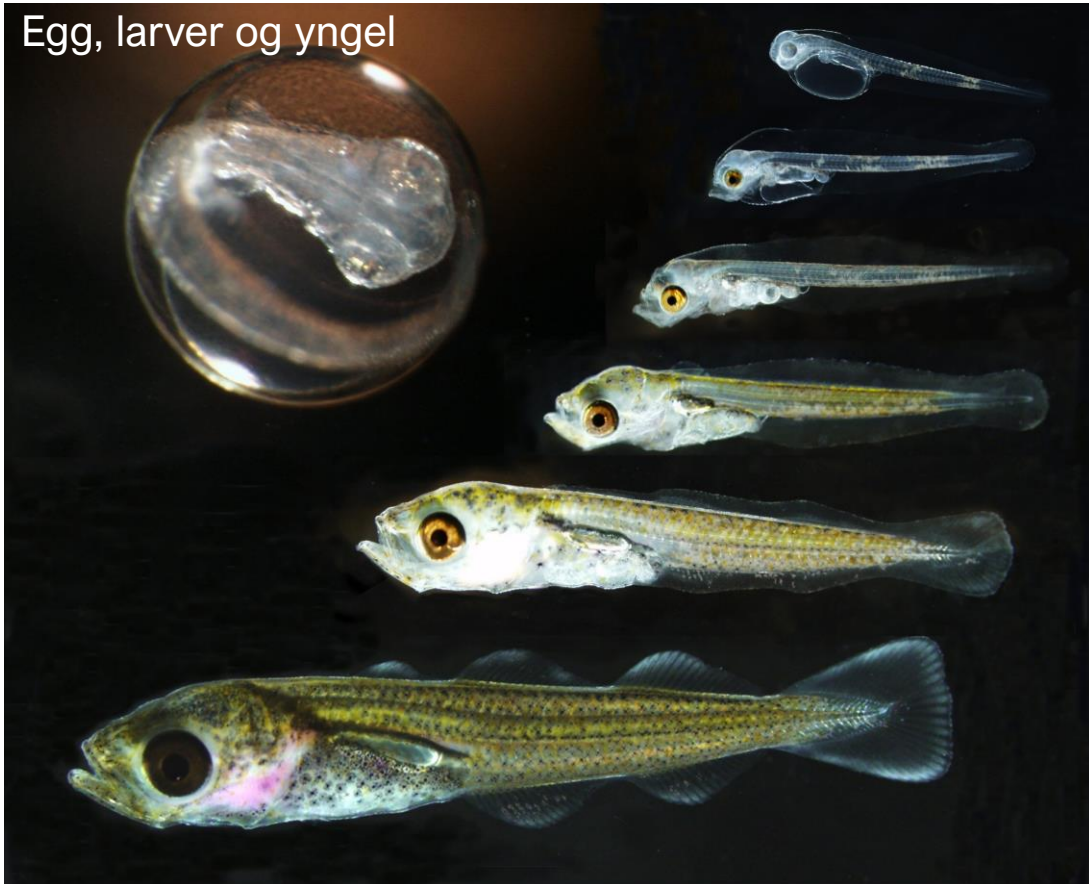
Miljøgifter

gir størst risiko for tidlig livsstadier hos fisk

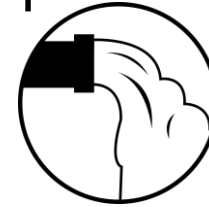
Tidlige livsstadier fisk

Egg, larver og yngel

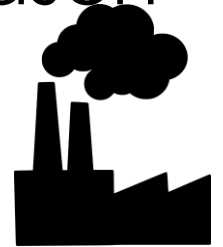

Kilder til miljøgifter:

Avløp

Landbasert industri

Marin transport

Turisme og rekreasjon

Kyst-infrastruktur

Landbruk

Fysisk påvirkning

gir størst risiko for bløtbunnsfauna

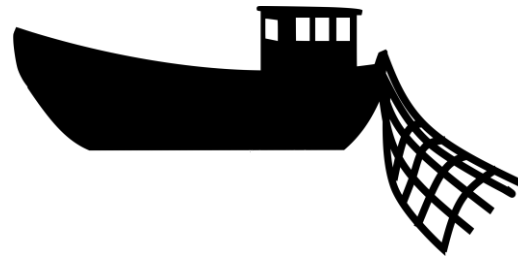
Fysisk påvirkning

Bløtbunnsfauna

Kilder til fysisk påvirkning:

Fiskeri

Mudring

Kyst-infrastruktur

Fritids- og turistfiske

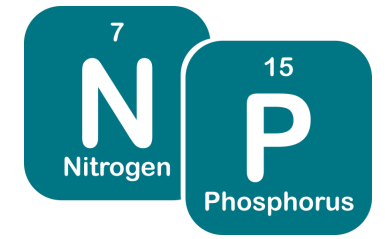
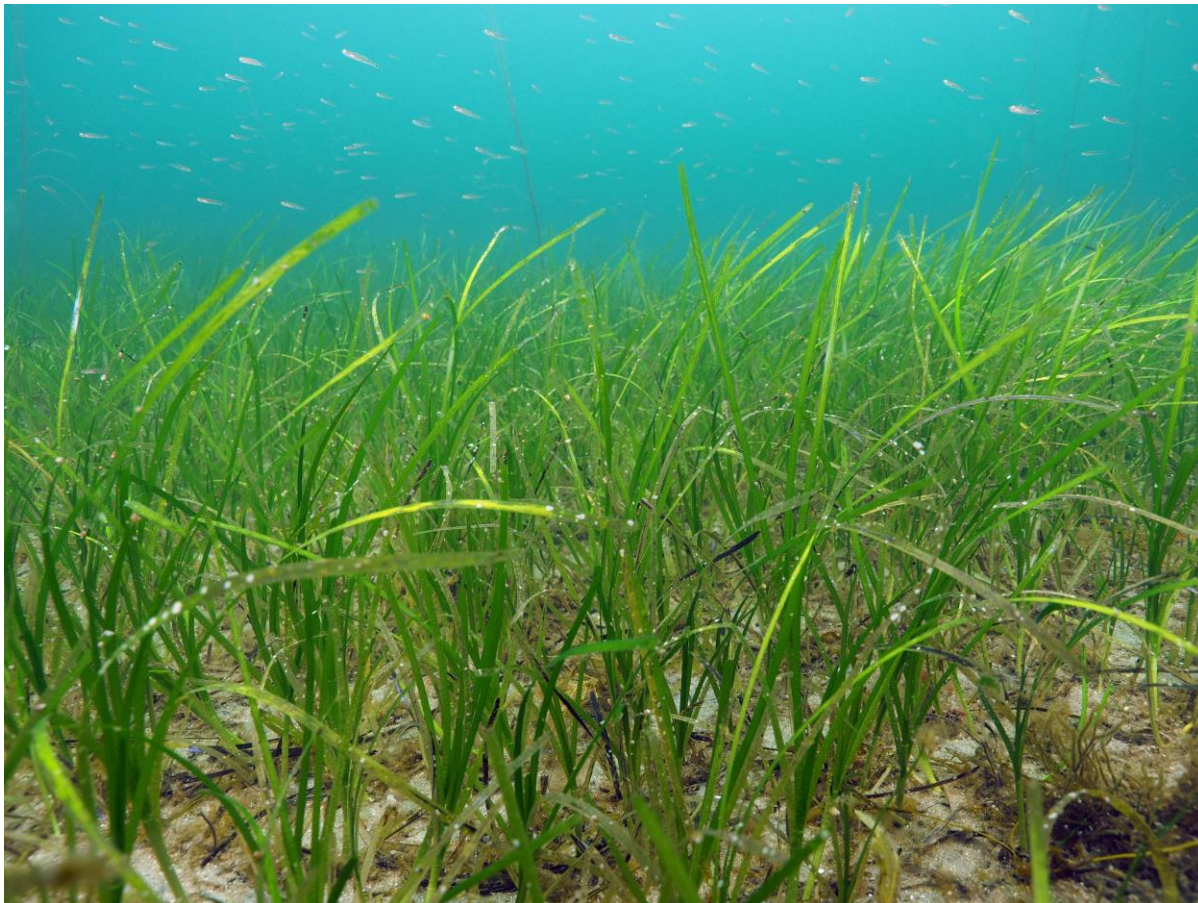

Turisme og rekreasjon

Komplisert risikobilde

for ålegress

Ålegress

Næringsstoffer

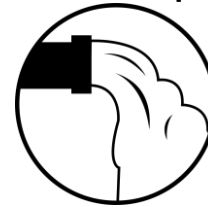
Hovedkilder:

Kyst-infrastruktur

Fysisk påvirkning

Avløp

Landbruk

Miljøgifter

Turisme og rekreasjon

Landbasert industri

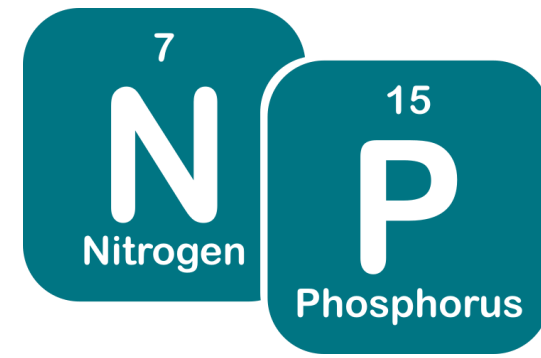
Mudring

Tapt habitat

Næringsssalter

dominerer for andre primær-
produsenter

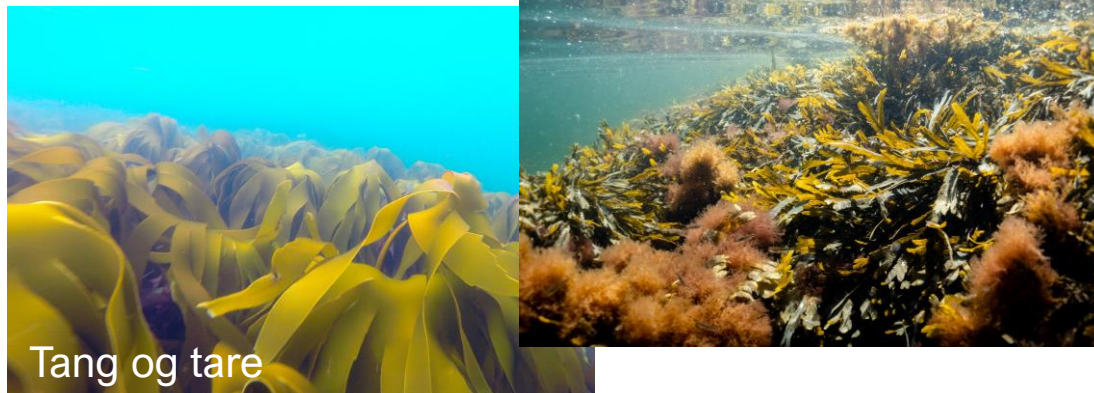

Næringsssalter

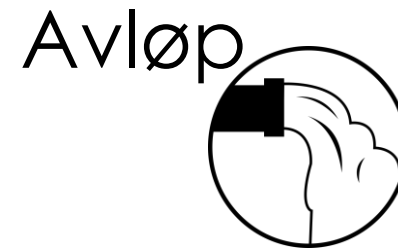
Plantep plankton

Makroalger

Kilder til nærings salt-
utslipp:

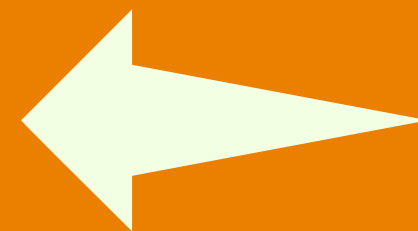
Turisme og
rekreasjon

Landbasert
industri

De 5 store

5 påvirkninger dominerer i sum

Høsting

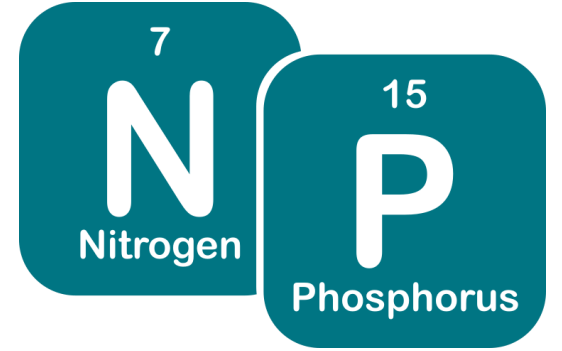
Miljøgifter

Mikroplast

Fysisk påvirkning

Næringsalter

>70 % av total risiko

5 påvirkninger dominerer i sum

Høsting

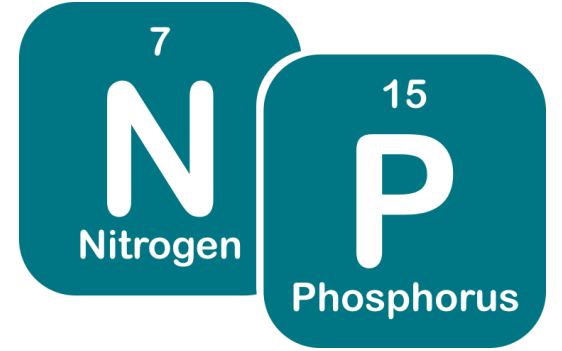
Miljøgifter

Mikroplast

Fysisk påvirkning

Næringsstoffer

Hovedkilder:

Fritidsfiske

Fiskeri

Kystinfrastruktur

Avløp

Turisme og rekreasjon

Landbasert industri

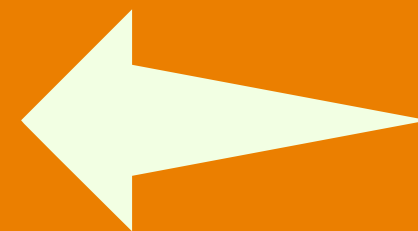

Landbruk

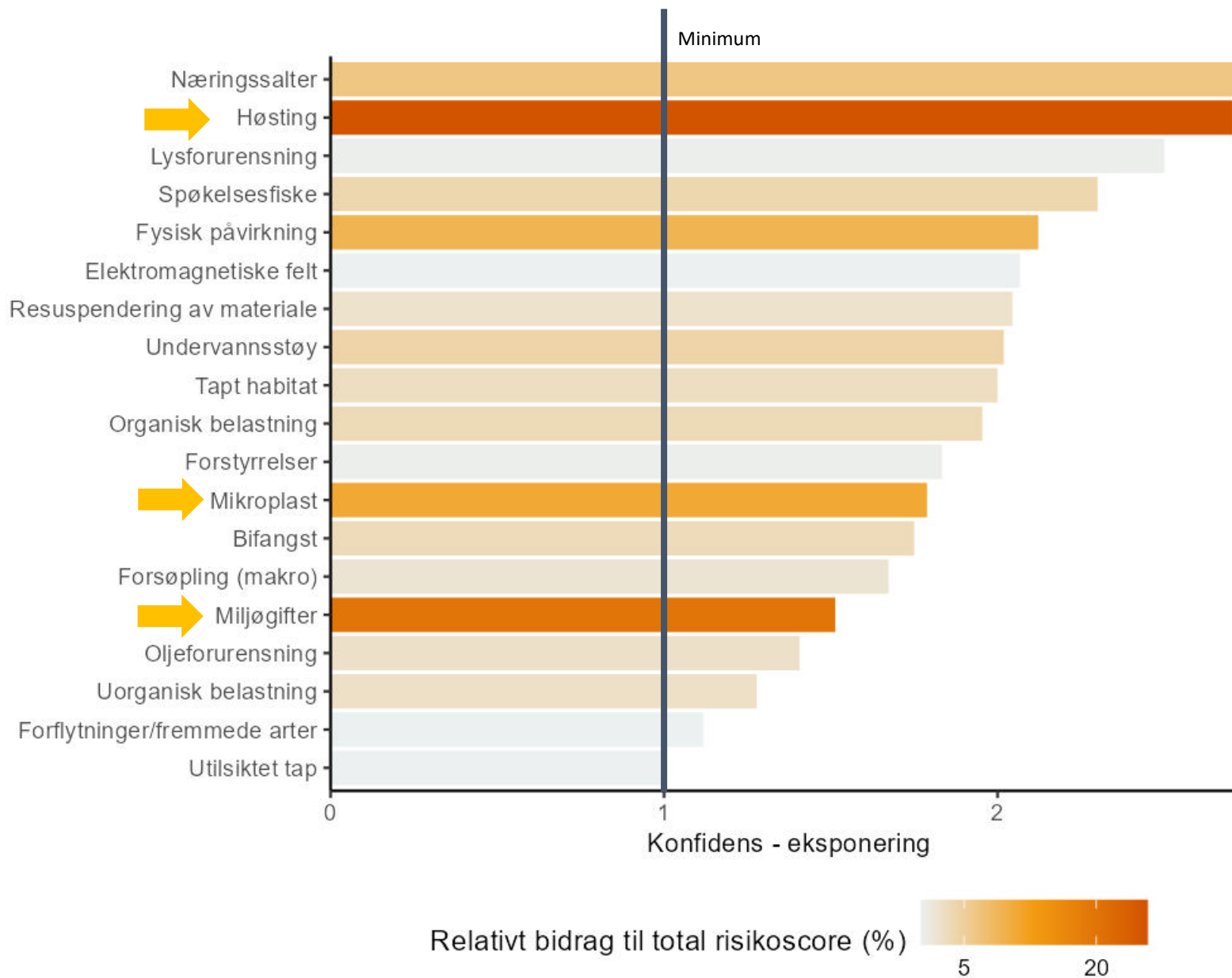

Marin transport

**Tverrsektorielt
samarbeid er en
forutsetning for å
lykkes**

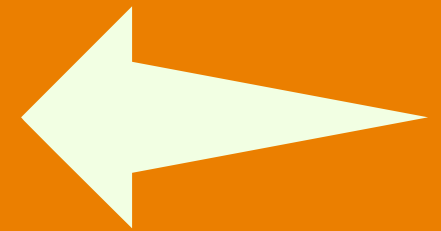
Variierende konfidens

Re-etablering kan ta tid

Økosystemkomponent	Resiliens - restituerings tid				Kommentar
	Høy (0-2 år)	Medium (2-10 år)	Lav (>10 år)	Ingen (>100 år)	
Dyreplankton	X				
Planteplankton	X				
Tidlige livsstadier fisk	X				
Anadrom fisk		X			
Pelagisk fisk		X			
Bløtbunnsfauna		X			
Makroalger		X			
Skalldyr		X			
Alegress			X		Fragmentert utbredelse og lavt spredningspotensial gir lav resiliens ved stor skade på rotsystemet (Kap. 3)
Bunnfisk			X		Flere undergrupper med dårlig tilstand i YO (Arvnes et al. 2019)
Sjøfugl			X		Flere undergrupper med dårlig tilstand i YO (Arvnes et al. 2019, Eriksen et al. 2019)
Sjøpattedyr			X		
Hardbunnsfauna (koraller)			X	(X)	Langsom vekst og rev lagt i grus vil kanskje aldri restitueres (Kap. 3)

Hva med indre
Oslofjord?

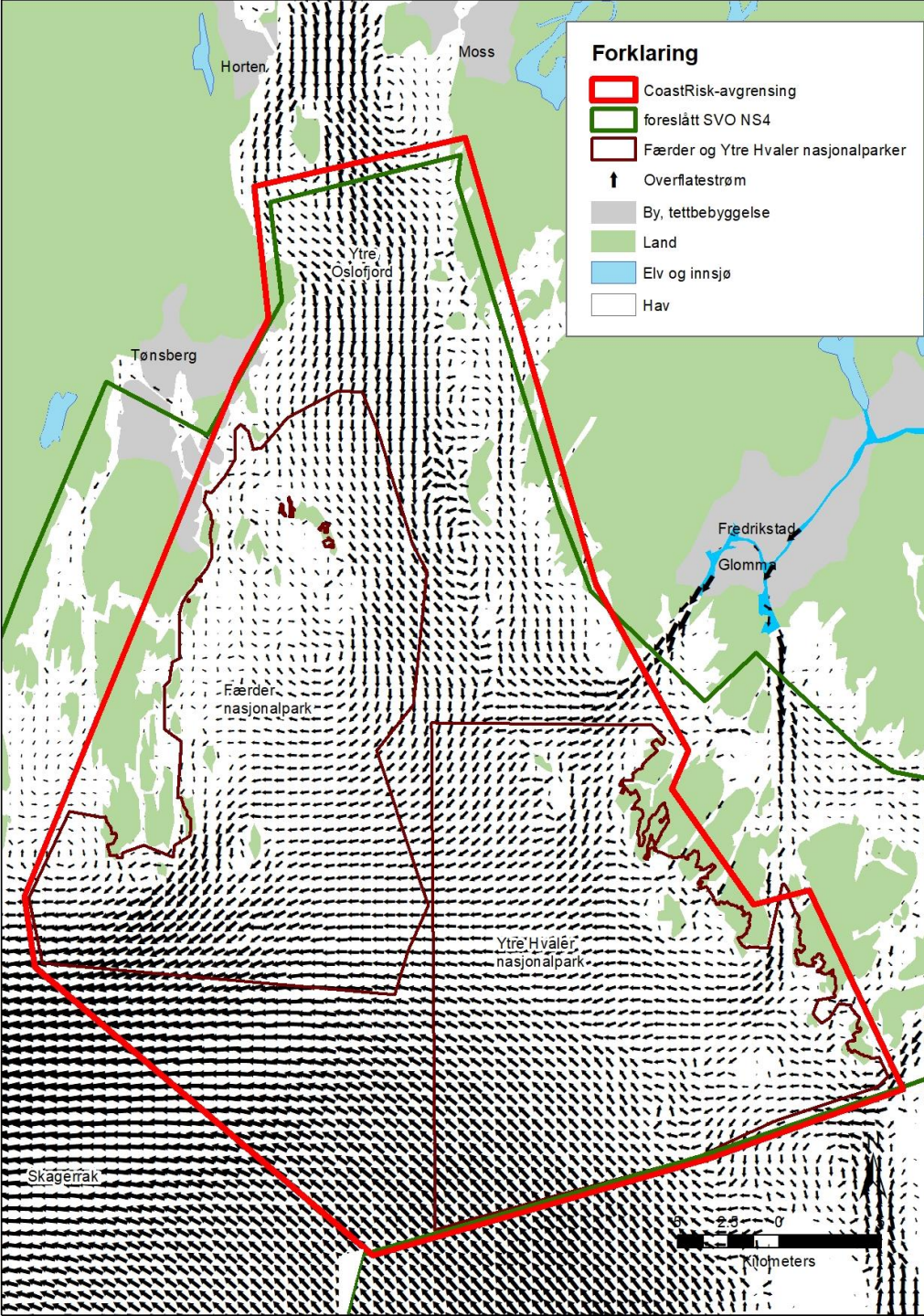

Modellert overflatestrøm i ytre Oslofjord

Mindre vannutskiftning indre del?

Evt. økt retensjon (oppholdstid) av næringsalter, miljøgifter m.m.

Oksygenutfordringer

Målrettede studier indre O.fjord

basert på resultater fra YO rapport

Spredning av miljøgifter & næringsalter fra ulike kilder

Fritidsfiske – store datamangler

Yrkesfiske (nye AIS data gir muligheter, båter <15m)

Nedbygging av habitat (satellitt-data?)

Takk for oppmerksomheten!

Link til rapport:

Medforfattere:

Lars-Johan Naustvoll
Frithjof Moy
Alf Ring Kleiven
Kjell Magnus Norderhaug
Jon Albretsen
Florian Berg
Cecilie Kvamme
Guldborg Søvik
Carla Freitas Brandt
Tone Falkenhaus
Susanna Hundeide Thorbjørnsen

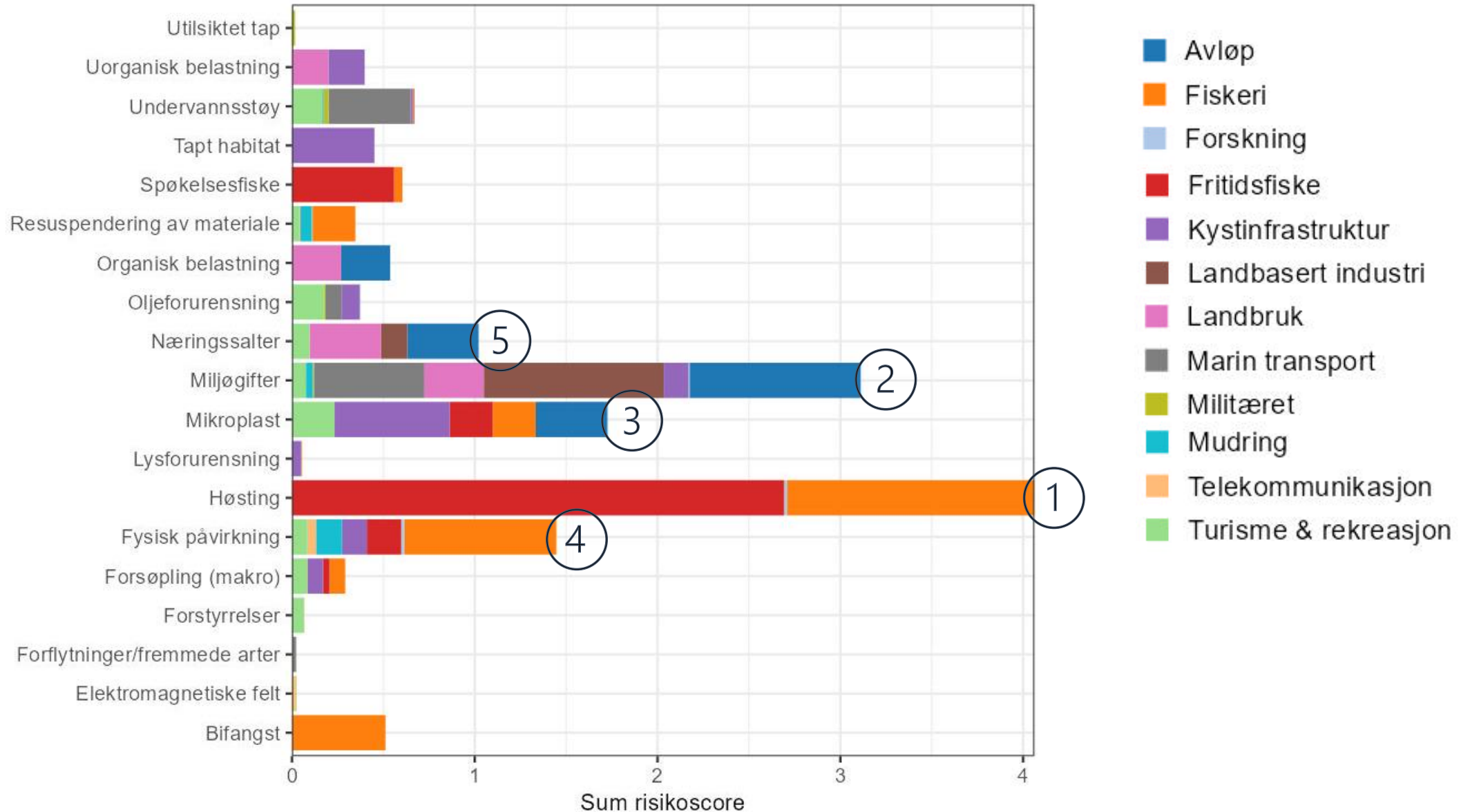

✉ johanna.aarflot@hi.no

[in](https://www.linkedin.com/in/johanna-myrseth-aarflot) /in/johanna-myrseth-aarflot

Bilder i ppt: credit Havforskningsinstituttet

Risiko per påvirkning

Risiko - økosystemkomponenter

